

Stichting ROMTE

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 480.000

Over de instelling

Stichting ROMTE (hierna: ROMTE), ontwikkelinstellingen, Leeuwarden

ROMTE is een sociaal-artistische instelling voor culturele makers in rurale gebieden. De instelling werkt voornamelijk in Friesland. Ze wil zich inzetten voor een betere toerusting en positionering van cultuurmakers, de doorontwikkeling van sociaal-artistische praktijken, de verankering van de regionale en landelijke culturele en maatschappelijke infrastructuur en een grotere rol voor kunst en cultuur bij maatschappelijke opgaven. Het Friese principe van *Iepen Mienskip*, een open gemeenschap, is het uitgangspunt van de instelling. Enkele onderdelen die voortkomen uit het programma van Leeuwarden-Fryslân 2018 culturele hoofdstad van Europa maken deel uit van het werk van de instelling.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.47 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting ROMTE geen subsidie toe te kennen.

Vanwege onvoldoende kwaliteit op (een of meer van) de eerste drie beoordelingscriteria zijn de laatste twee criteria conform het beoordelingskader van de raad niet beoordeeld.

Beoordeling

De raad is positief over de missie van ROMTE om zich in te zetten voor de sociaal-artistische praktijk om daarmee bij te dragen aan de oplossing van vraagstukken die spelen in de (rurale) samenleving. Hij is echter van mening dat in het activiteitenplan van de instelling de maatschappelijke vraag en het bijbehorende verhaal centraal staan en niet de ontwikkeling van makers en/of een genre. De artistiek-maatschappelijke kernwaarden vormen het uitgangspunt van de ontwikkelvraag. Er is minder ruimte voor de autonome artistieke ontwikkeling van talenten. De sociaal-educatieve missie vertaalt zich in de begeleiding, die bestaat uit personen die voornamelijk afkomstig zijn uit het educatieve domein. De instelling is met name gericht op de provincie Friesland. De raad mist in de plannen hoe de instelling de overige delen van Nederland wil bereiken.

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

In de subsidieperiode 2021 - 2024 maakte de Stichting Fonds voor Kunst en Kunsteducatie Friesland (FKKE) een doorstart met de oprichting van ROMTE (2023). De inzet van FKKE voor de versterking van kunst in de regio en een deel van de nalatenschap van het culturele hoofdstadprogramma Leeuwarden-Fryslân 2018 komen in ROMTE samen in één organisatie. Initiatieven als De Reis (nalatenschap Leeuwarden-Fryslân 2018) en BROEI vallen sindsdien onder de vlag van de nieuwe instelling. Het meest recente project is BAAK, een mobiele installatie die over de Waddendijk reist en onderdeel uitmaakt van verschillende theatrale interventies waarmee mensen worden verleid om hun persoonlijke verhaal te delen.

In de subsidieperiode 2025 - 2028 vormen de kernwaarden contextueel, artistiek, participatief en transformatief de basis voor de werkwijze van ROMTE. Een project start altijd vanuit een maatschappelijke vraag die aansluit op de omgeving waarin hij wordt gesteld. Omdat ze afhankelijk is van makers en maatschappelijke vraagstukken die iedere keer anders zijn, is de sociaal-artistieke praktijk van ROMTE permanent in beweging. Om een kader te bieden, hanteert de instelling drie uitgangspunten. Zo moet er altijd letterlijk en figuurlijk speelruimte zijn voor ontwikkeling, is er bij ieder project aandacht voor meerstemmigheid en dient de instelling als lerende organisatie en expertisecentrum.

ROMTE richt zich op startende, opkomende en gevestigde cultuurmakers. Ze beschrijft helder per categorie wat de makers aan bagage moeten meebrengen om in aanmerking te komen voor een traject bij de instelling. Ook de selectiecriteria zijn duidelijk geformuleerd. Een kunstvakopleiding is een belangrijk criterium voor toelating. De begeleiding van de makers is in handen van de artistieke leiding, die bestaat uit drie personen en ondersteund wordt door de sociaal-artistieke adviesraad en de interne organisatie van ROMTE. De instelling is transparant over welke personen de artistieke leiding vormen, maar geeft geen inzicht in de bemensing van de sociaal-artistieke raad.

Voor de subsidieperiode 2025 - 2028 heeft ROMTE drie programmalijnen voor ogen die gekoppeld worden aan de drie groepen cultuurmakers. Startende cultuurmakers werken voornamelijk aan Grassrootsprojecten, waarbij ze met de lokale bevolking oplossingsrichtingen ontwikkelen voor een urgent maatschappelijk vraagstuk. Opkomende cultuurmakers werken aan Impactprojecten; de doorontwikkeling van projecten van lokaal naar regionaal niveau. Gevestigde cultuurmakers werken aan Iconische projecten; grootschalige projecten op nationaal en internationaal niveau. Voor iedere lijn presenteert de instelling in het plan de aanpak, de beoogde makers/collectieven en coaches. Makers van een programma worden één tot twee jaar begeleid door coaches.

Naast individuele begeleiding biedt ROMTE een drietal collectieve programmalijnen aan ter ondersteuning van de ontwikkeling van de deelnemers.

De raad is positief over de missie van ROMTE om zich in te zetten voor de sociaal-artistieke praktijk en om daarmee een bijdrage te leveren aan het oplossen van prangende vraagstukken die spelen in de samenleving. De programmalijnen en activiteiten voor de subsidieperiode 2025 - 2028 zijn helder uitgewerkt. De raad is echter van mening dat in het activiteitenplan van de instelling de maatschappelijke vraag en het bijbehorende verhaal centraal staan en niet de ontwikkeling van makers of van een genre. Daarbij heeft hij de indruk dat de artistiek-maatschappelijke kernwaarden het uitgangspunt vormen van de werkwijze van de instelling en dat er minder ruimte is voor de autonome artistieke ontwikkeling van talenten en makers. Het is een sociaal-educatieve missie die zich ook vertaalt in de begeleiding. Het gaat hierbij om coaches uit het educatieve in plaats van het artistieke domein. Tevens vindt de raad de focus van de instelling te veel gericht op de provincie Friesland. De raad mist in het activiteitenplan een strategie waarmee de instelling de overige delen van Nederland denkt te bereiken.

Maatschappelijke betekenis

Alle projecten die ROMTE initieert hebben een maatschappelijk gelieerd vraagstuk als uitgangspunt. Door middel van een artistiek-sociale methode wil de instelling met de lokale bevolking denkrichtingen formuleren om maatschappelijke vraagstukken in hun nabije omgeving op te lossen.

ROMTE wil in de subsidieperiode 2025 - 2028 in elk geval aan de slag met een viertal maatschappelijke thema's: leefbaarheid in dorpen en wijken; landbouwtransitie; omgang met polarisatie; en duurzaamheid/nieuwe economie. Hiernaast wil de instelling inzetten op het verstevigen van het culturele makersklimaat in de provincie Friesland. Een van haar doelen is om een voorbeeldfunctie te vervullen voor andere rurale gebieden in Nederland. De raad juicht deze ambitie toe, maar vindt de plannen voor een instelling die opteert voor een plek in de Culturele basisinfrastructuur (BIS) te eenzijdig gericht op één gebied.

Cultuurparticipatie en -educatie zijn van nature onderdelen van de artistiek-sociale praktijk. ROMTE kan leunen op een divers palet aan partners. De beoogde samenwerkingspartners en de bijbehorende plannen boezemen vertrouwen in. Vanwege de beperkte omvang van de organisatie zet de raad vraagtekens bij het realiteitsgehalte van de uitvoering van de gepresenteerde initiatieven.

De instelling is in de aanvraag voldoende ingegaan op de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code, zoals solidariteit, duurzaamheid en vertrouwen. ROMTE gaat in de aanvraag beperkt in op sociale veiligheid. Wel

geeft ze aan met een onafhankelijke vertrouwenspersoon te werken. De instelling is beperkt qua omvang. Ze werkt momenteel met een kleine bezetting (1,7 fte); bij toetreding tot de BIS wil de instelling groeien naar 4,6 fte. Op afspraken over eerlijke beloning wordt in de aangeleverde stukken voldoende ingegaan. De instelling is niet aangesloten bij een cao maar volgt de cao Welzijn voor zowel vast als tijdelijk personeel, inhuur en samenwerkingspartners.

De instelling beschrijft voldoende hoe ze haar diversiteitsbeleid vormgeeft. Haar team, raad van toezicht en de groep cultuurmakers zijn naar eigen zeggen 'een afspiegeling van de regionale diversiteit'. Om zich meer divers en inclusief te maken wil ROMTE in de subsidieperiode 2025 - 2028 nieuwe netwerken betrekken en legt ze verbinding met de queer community GLITCH, het platform Friesland Kleurt en jongerenorganisatie Tienskip.

Toegankelijkheid

In de subsidieperiode 2021 - 2024 heeft ROMTE onderdelen van de nalatenschap van Leeuwarden-Fryslân 2018 culturele hoofdstad van Europa onder haar hoede genomen. De projecten 'De Reis' en 'BROEI' waren toegankelijk voor een breed publiek. Met kleinere projecten trok de instelling het afgelopen jaar wisselende publieksaantallen.

In de subsidieperiode 2025 - 2028 werkt ROMTE in rurale gemeenschappen en in wijken van grotere steden met de lokale bevolking samen. De meeste projecten reizen niet of beperkt en zijn in veel gevallen alleen ter plekke te zien. ROMTE heeft voor iedere programmalijn in beeld gebracht wie de doelgroep is. Voor de Grassrootsprojecten is het publiek klein en vooral afkomstig uit de gemeenschap waarin het project plaatsvindt. Met de Impactprojecten denkt de instelling een breder publiek te trekken dat afkomstig is uit de regio. Met de Iconische projecten wil ROMTE een nationaal en internationaal publiek bereiken. Voor ieder traject zet de instelling in op een passende wijze van communicatie om haar publiek te bereiken. Er is aandacht voor taaltoegankelijkheid en financiële toegankelijkheid. De instelling heeft de ambitie projecten digitaal te ontsluiten.

Hoe de instelling de Code Diversiteit & Inclusie hanteert voor het bereiken van een meer divers en inclusief publiek wordt uit de aanvraag niet duidelijk. De raad mist een visie op het bereiken van deze specifieke publieksgroepen, bijvoorbeeld publiek met een migratie-achtergrond.

Startende, opkomende en gevestigde cultuurmakers vinden hun weg naar ROMTE via kunstvakopleidingen, talentontwikkelingsnetwerken in Noord-Nederland, Station Noord en het AREA-netwerk. In de subsidieperiode 2025 - 2028 gaat de instelling werken met open calls en wildcards. Wat dit precies behelst, wordt niet duidelijk in de aanvraag.

Bedrijfsmatige gezondheid

Niet beoordeeld gezien de onvoldoende kwaliteit op (een of meerdere van) de eerste drie beoordelingscriteria.

Geografische spreiding

Niet beoordeeld gezien de onvoldoende kwaliteit op (een of meerdere van) de eerste drie beoordelingscriteria.